

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 09.12.1998
KOM(1998) 714 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

EUROPEISKA UNIONENS POLITIK
GENTEMOT REPUBLIKEN KOREA

EUROPEISKA UNIONENS POLITIK GENTEMOT REPUBLIKEN KOREA

1. Inledning

Varför behöver Europeiska unionen ompröva sin Koreapolitik nu?

Europeiska unionen har ett betydande strategiskt och långsiktigt intresse av att Republiken Korea¹ präglas av säkerhet, politisk stabilitet och välbefinnande. I ekonomiskt hänseende har Sydkorea på några få år etablerat sig som en av EU:s ledande handels- och investeringspartner. I politiskt hänseende har vi ett intresse av att denna fortfarande unga och i vissa avseenden bräckliga demokrati utvecklas. Ur säkerhetssynpunkt ger dessutom den omständighet att halvön är delad anledning till en allmän oro. Nordkorea är kanhända den mest oberäkneliga och otillgängliga staten i världen. Om en kris skulle uppstå på Korea-halvön skulle det få långtgående konsekvenser både i och utanför regionen.

Det finns flera närliggande orsaker till att politiken gentemot Sydkorea bör ses över just nu. Landet befinner sig för närvarande i ett skede av ekonomisk omvandling. Finanskrisen under 1997 avslöjade ett akut behov av en genomgripande ekonomisk reform. Kim Dae-jung, som valdes till president mitt under krisen, har sedan dess, i samordning med Internationella valutafonden (IMF), inlett denna reformprocess. Bland de länder i Asien vars ekonomier drabbats av krisen är det kanhända Sydkorea som har imponerat mest i fråga om att inleda reformer.

Sedan presidentvalet finns det också utsikter för en politisk reform som kan leda till att demokratin och respekten för de mänskliga rättigheterna stärks i Sydkorea. Om man dessutom lyckas med att byta ut den tidigare modellen med statlig styrning och "svågerkapitalism" ("crony capitalism") mot ett mera marknadsbaserat system, kommer reformerna på det ekonomiska området i slutändan även att få ett starkt politiskt genomslag. Om det sker en förändring av finans- och företagssektorns, den offentliga sektorns och arbetsmarknadens sätt att fungera, finns det utsikter för att den nya regeringens reformprogram leder till en omstöpning av det sydkoreanska samhället.

Kim Dae-jung har valt att föra en helt och hållet ny öppningspolitik ("sunshine policy") som syftar till att minska spänningarna i förhållandet till Pyongyang. Risken för instabila förhållanden, vilket negativt skulle påverka läget på Korea-halvön, skulle avsevärt minska om dessa ansträngningar lyckades.

Av dessa skäl befinner sig Sydkorea - och Koreahalvön i vidare bemärkelse - vid en kritisk vändpunkt. EU har ett starkt intresse av att de ekonomiska och politiska reformerna i Sydkorea blir framgångsrika och leder till verklig marknadsekonomi och till en levande demokrati i en region med stabila förhållanden.

Hur detta utfaller beror mer eller mindre på i vilken utsträckning den nya ledningen lyckas styra projektet i hamn. Det ligger därför i EU:s intresse att kritiskt men med

¹ Landets officiella namn är "Republiken Korea", men för att underlätta förståelsen kommer benämningen "Sydkorea" att användas genomgående i detta meddelande och av samma skäl benämningen "Nordkorea" för "Demokratiska folkrepubliken Korea".

fasthet stödjade dess kampanj för ekonomiska och politiska förändringar i Sydkorea och i förbindelserna mellan Nord- och Sydkorea. Detta talar för att en grundlig och kritisk utvärdering av EU:s politik gentemot Sydkorea och Koreahalvön i allmänhet bör genomföras och för att ett mera aktivt engagemang kommer till stånd.

2. En ledande ekonomisk partner trots krisen

2.1. En översikt av EU:s ekonomiska förbindelser med Sydkorea

Sydkoreas ackumulerade utländska direktinvesteringar i EU uppgick 1995² till 2, 3 miljarder ecu mot 1,5 miljarder ecu för EU:s direktinvesteringar i Sydkorea. Investeringsflödet från Sydkorea ökade snabbt under 1996 och 1997 fram till det att finanskrisen utlöstes och förorsakade förseningar och nedläggning av en rad projekt. EU:s utländska direktinvesteringar i Sydkorea har från ett lågt utgångsläge varit på uppgående och hittills under 1998 har EU passerat USA och Japan som största investerare i Sydkorea.

1996 var Sydkorea EU:s fjärde största handelspartner utanför Europa (efter USA, Japan och Kina) och den nionde största över lag. Förra året var värdet av den bilaterala handeln 27,5 miljarder ecu. Över en tioårsperiod har handeln fördubblats mellan EU:s femton medlemsstater och Sydkorea. 1997 var EU Sydkoreas tredje största handelspartner efter USA och Japan och långt före Kina, som kom på fjärde plats.

Handeln har över lag varit gynnsam för båda parter. Även om den bilaterala handelsbalansen inte är särskilt intressant om man ser på den isolerat, bör man hålla i minnet att det varje år under perioden 1994 - 1997 noterades ett överskott för EU för vilket toppen nåddes 1996 med 3,3 miljarder ecu. Trots detta har tillträdet till den sydkoreanska marknaden fortsatt att ställa till bekymmer:

- Periodvisa uttryck för importfientlig inställning hos befolkningen. Trots Sydkoreas beroende av handeln för sitt välstånd, har tidigare regeringar tvekat att fördöma sådana yttringar ända till dess att internationella handelspartner uppmanat till det.
- Bristande öppenhet och förutsebarhet i affärsklimatet, vilket lett till ökade kostnader för att komma in på den sydkoreanska marknaden och bedriva verksamhet där.
- Diskriminerande lagar på vissa områden mot import eller utländska företag.
- Skevheter i det finansiella systemet vilka har gjort det möjligt för sydkoreanska företag att göra jätteinvesteringar inom vissa sektorer, för bl.a. skeppsbyggnad, halvledare och bilar, utan någon uppenbar hänsyn till efterfrågan på världsmarknaden eller till lönsamhetskrav.

Framstegen i liberaliseringen av den sydkoreanska ekonomin hade fram till i år varit betydligt långsammare än vad EU och andra handelspartner hade krävt. Liberaliseringen hade gått i rätt riktning under några år och i viss grad tagit fart tack vare Uruguayrundan

² Senast tillgängliga siffror beträffande beståndet av utländska direktinvesteringar.

och anslutningen till OECD under senare delen av 1996. Trögheten i byråkratin och oviljan mot reformer fortsatte dock att vara en källa till irritation.

2.2. Orsaker till och följder av Sydkoreas finanskris

Den ekonomiska politiken under 1960- och 1970-talen var inställd på tillväxt genom export. Under 30 år fram till mitten av 1990-talet var den årliga tillväxttakten i den sydkoreanska ekonomin 8,6 %. Genom denna politik inleddes på ett framgångsrikt sätt en snabb industrialisering, men eftersom man därefter inte valde att överge den uppstod en rad strukturella brister i ekonomin.

Eftersom staten behöll kontrollen över affärsbankerna fram till början av 1980-talet, stod Sydkoreas finansiella sektor dåligt rustad för att på ett effektivt sätt fördela medel inom en modern marknadsekonomi. Aktiemarknaden var underutvecklad. Kapitalflödena var starkt begränsade. Detta ledde till att låne- och investeringsbeslut under lång tid felriktades. Dessa systematiska svagheter lurade under ytan (t.o.m. när tillväxten av BNP var sensationellt hög) fram till finanskrisen i slutet av 1997, vilken påskyndades av dessa svagheter.

Den kronologiska utvecklingen av krisen har beskrivits utförligt av kommentatorer på annat håll. I detta meddelande inriktas intresset snarare på de politiska konsekvenserna för förbindelserna mellan EU och Sydkorea. Krisen fick stor betydelse, eftersom de sydkoreanska politikerna och tjänstemännen och den sydkoreanska allmänheten för första gången började inse att man snabbt behövde göra sig av med den tidigare modellen med statlig styrning. Regeringen åtog sig därför, som en del i ett s.k. standby-avtal med Internationella valutafonden (IMF) i december 1997, att genomföra en långtgående strukturreform.

2.3. En uppdatering av de ekonomiska förbindelserna med Sydkorea efter krisen

2.3.1. Stöd till reform- och återhämtningsprocessen i Sydkorea

Förutsättningarna

Såsom kommissionen påpekade 1994³ har EU ett politiskt intresse av att tillväxten i Asien blir varaktig, eftersom det främjar stabiliteten, och ett ekonomisk intresse av det, eftersom välbeställda konsumenter och framgångsrika företag är potentiella kunder för företagen i EU. EU välkomnar därför på den positiva inledningen av Sydkoreas omstrukturering. Processen behöver gå vidare, få stor omfattning och man bör eftersträva att den blir varaktig.

Framsteg som hitintills gjorts i samband med omstruktureringen av Sydkorea

Den nya regeringen har sedan slutet av 1997 ställt upp en imponerande reformdagordning. De inledande åtgärder som hittills vidtagits för att genomföra den har också inneburit tydliga steg i rätt riktning. Det finns dock områden (t.ex. konkurslagstiftning och omstrukturering av företag), inom vilka det hitintills inte har

³ I "Mot en ny strategi i Asien" KOM (94) 314 slutlig.

gjorts tillräckliga framsteg för att orsakerna bakom Sydkoreas ekonomiska problem skall kunna undanröjas.

De ytterligare omstruktureringsåtgärder som fortfarande behöver vidtas kommer dock säkerligen att sätta den sociala sammanhållningen på prov (arbetslösheten har ökat dramatiskt från ca 2,5 % 1997 till nästan 8 % vid mitten av 1998 och den har ännu inte nått kulmen). Motstånd kan även väntas mot dem från kapitalintressena, i synnerhet från de industriella konglomeratens sida. Dessa "*chaebol*" utgör mäktiga och oberäknliga krafter i Sydkorea: deras ekonomiska ledarskap hotas av försöken att åstadkomma större öppenhet och konkurrens i ekonomin och de bedriver både öppet och bakom kulisserna en kampanj för att undergräva Kim Dae-jungs reformer.

Det finns således ett djupt rotat motstånd mot att regeringens planerade omstrukturering genomförs. Därför är det ingalunda säkert att den blir helt och hållet framgångsrik. Men dessa hinder måste övervinnas, för Sydkoreas och dess ekonomiska partners långsiktiga intressens skull. EU bör därför fortsätta att följa omstruktureringsprocessen och övervaka att åtagandena gentemot IMF noggrant respekteras.

Det har gjorts framsteg beträffande regelverket för övervakning av den finansiella sektorn. En ny regleringsmyndighet, Kommissionen för finansiell övervakning (Financial Supervisory Commission) skall kontrollera efterlevnaden av strängare normer för öppenhet och därmed förbättra marknadsdisciplinen över bankerna. Reglerna för ägande av finansföretag håller på att mjukas upp, vilket i princip innebär att 100-procentigt utländskt ägande medges.⁴ I ökande utsträckning ställs offentliga medel till förfogande för övertagande av osäkra lån från banker som åtar sig att genomföra en omstrukturering. Fem insolventa banker, vilka bedömdes inte kunna återhämta sig, tvångsövertogs i juni 1998. Detta är en början, men än är det mycket som återstår med tanke på det stora antal osäkra fordringar som har ackumulerats inom den sydkoreanska banksektorn.

Det behövs en effektiv marknadsbaserad banksektor för att det skall kunna förebyggas att vissa överdrifter som tidigare förekommit inom företagssektorn inte upprepas. För att få "*chaebol*" att iakttä en bättre marknadsdisciplin försöker regeringen få dem att offentliggöra sina konsoliderade räkenskaper och avskaffa lånegarantier mellan sina dotterföretag. Åtgärder har vidtagits för att stärka ledningen av företagen. Marknadsdisciplinen bör också förbättras genom att obligations- och aktiemarknaderna öppnas för utländskt deltagande och genom att restriktionerna vad gäller uppköp av företag mot dess vilja upphävs.

Åtgärder från EU:s sida till stöd för omstruktureringsprocessen

Under krisen bidrog EU i avsevärd grad till en stabilisering av läget genom den betydelsefulla roll som dess medlemsstater spelade i samband med det internationella åtgärdspaket för finansiell undsättning som samordnades av IMF. Även om det i vida kretsar uppfattas som om det var USA som var huvudansvarigt för paketet, var EU:s finansiella bidrag i realiteten större. EU:s medlemsstater bidrog bilateralt med över 5,9

⁴ Det finns fortfarande ett betydande skönsmåssigt inslag i myndigheternas behandling av överlåtelse. Det hävdas att detta åtminstone delvis beror på ett behov av att förhindra att affärsbankerna övertas direkt av "*chaebol*".

miljarder US-dollar till "den andra försvarslinjen" medan USA:s bidrag var 5 miljarder US-dollar.

EU stöder reformansträngningarna på flera sätt. Genom ASEM-fonden inom Världsbanken, inom vilken EU spelar en ledande roll, ges stöd både till omstruktureringen av den finansiella sektorn och för att man skall komma till rätta med den sociala utslagningen till följd av krisen i de drabbade länderna. EU håller även på att inrätta ett europeiskt nätverk av finansiell sakkunskap (European Financial Expertise Network - EFEX), vilket Sydkorea och de andra länderna i regionen kommer att få tillgång till i sina ansträngningar att åstadkomma en omstrukturering. Vid det andra Asien-Europa-mötet (ASEM II i London i april 1998) uttalade ledarna för Europeiska unionen och för länderna i Asien gemensamt sin beslutsamhet att lindra krisen genom att inför nya protektionistiska påtryckningar bibehålla ett öppet handelssystem. Denna utfästelse av ASEM om handel och investeringar angav tonen för andra internationella ledares, exempelvis inom G7-gruppen och Världshandelsorganisationen (WTO), gensvar på krisen. Likaså som en följd av ASEM II har ett antal av EU:s medlemsstater och Europeiska kommissionen lett affärsdelegationer på hög nivå under besök i Sydkorea i syfte att undersöka investeringsmöjligheterna och för att ge signaler om stöd till omstruktureringen av landet.

EU bör fortsätta att ge reformprocessen ett starkt politiskt stöd och ge Kim Dae-jung och hans regering ett välförtjänt och klart erkännande för de insatser de gjort hittills. EU bör dock inte förhålla sig okritisk utan, tvärtom, förbli vaksam. Det finns områden där reformerna helt klart har varit otillräckliga. Exempelvis skulle effektiva och öppna konkursregler ha införts för länge sedan. Omstruktureringen inom "*chaebol*" har på det hela taget varit blygsam och regeringen behöver utöva kraftiga påtryckningar för att få dem att genomföra förändringar.

Den europeiska industrin fortsätter att uttrycka sin oro för att det internationella finansiella stödet enligt vad som påstås används för att subventionera olönsam kapacitet i företagen vilken dessa i annat fall skulle tvingas lägga ned. Hitintills har det inte framkommit några bevis på detta, men kommissionen har klargjort för de sydkoreanska myndigheterna att detta område kommer att noggrant övervakas också i fortsättningen. Alla sådana företeelser skulle strida mot syftet med det internationella räddningspaketet. Det skulle också vara oacceptabelt för EU med tanke på de arbetstillfällen som tidigare gått förlorade inom unionen i samband med omstruktureringen av exempelvis varvssektorn. Att de sydkoreanska myndigheterna visar öppenhet och att standby-avtalet med IMF och Kim Dae-jungs icke-interventionistiska politik respekteras är väsentliga minimikrav för att man skall kunna undvika misstankar om att det internationella stödet direkt eller indirekt bidrar till illojal konkurrens. Det är likaså av avgörande betydelse att den finansiella sektorn i framtiden uteslutande beviljar lån enligt marknadsmässiga principer (räntesatser som grundas på risker och kostnader för återfinansiering, tillsynsregler samt riskanalys med beaktande av tillgång och efterfrågan). Detta är speciellt viktigt när det gäller "*chaebol*".

2.3.2. Förbättrat marknadstillträde i båda parterns intresse

Förutsättningarna

Trots att det gradvis har gjorts framsteg sedan början av 1980-talet, har det hela tiden funnits stora problem när det gäller tillträdet till den sydkoreanska marknaden på grund

av sektorsvisa och systemrelaterade import- och investeringshinder. Detta leder till att konkurrensen på den sydkoreanska hemmamarknaden begränsas, vilket i sin tur får negativa konsekvenser för konsumenterna och för de sydkoreanska företagens internationella konkurrenskraft. En liberalisering av handeln ingår därför som en del i regeringens provisoriska överenskommelse med IMF, eftersom båda sidor klart medgivit att det ligger i Sydkoreas eget intresse att marknaden blir mera öppen.

Det skulle även vara av intresse för EU att åtgärder vidtogs för att undanröja de allvarliga hinder för marknadstillträde som fortfarande finns. Trots de nuvarande bakslagen har den sydkoreanska marknaden fortfarande en betydande potential på något längre sikt. Landet har en befolkning på över 46 miljoner och förväntas allmänt återgå till en årlig tillväxttakt på 5-6 % fr.o.m. år 2000 - 2001. BNI per capita var 1996 över 10 000 US-dollar, vilket var mer än i större delen av Asien.

Liberaliseringsåtgärder sedan finanskrisen

Regeringens reformer på handelsområdet har varit blygsamma. Begränsade framsteg har gjorts på en del områden, t.ex. håller vissa företeelser som är oförenliga med WTO:s regler⁵ uppenbarligen på att avskaffas tidigare än överenskommet. Det antal varor som omfattas av särskilda justeringstullar har minskats.

Stora förändringar har skett beträffande investeringsklimatet och regeringen har angett som en av sina främsta prioriteringar att locka till sig utländska investeringar. Listan över de sektorer som uteslutande är förbehållna sydkoreanska företag har skurits ned. utlänningars rätt att förvärva fast egendom har liberaliserats och lagar har införts som tillåter 100-procentigt utländskt ägande av företag.

Nästa steg

EU bör förespråka fortsatt marknadsöppning och betona att detta kommer att bidra till Sydkoreas återhämtning. EU bör ge stöd genom att dela med sig av sina erfarenheter i fråga om att förenkla och avskaffa tungrodda regler, såsom skedde vid upprättandet av dess inre marknad. Särskilt tungrodda och ibland diskriminerande regler beträffande varor (t.ex. farmaceutiska produkter, kosmetika, personbilar och jordbruksprodukter) och tjänster (t.ex. juridiska tjänster) fortsätter att hämma ekonomin i Sydkorea. Detta är inte godtagbart för EU och behöver rättas till.

Sydkoreas nuvarande ekonomiska problem bör inte få tas som förevändning för att skjuta på de förbättringar som måste göras. En ytterligare liberalisering av handeln skulle snarare bidra direkt till att krisen övervanns. EU kommer därför att fortsätta att hävda sina sedan länge uttalade krav på marknadstillträde. Det bör klargöras att EU kommer att betrakta framsteg i fråga om att tillgodose dessa krav som en viktig indikator på trovärdigheten i regeringens åtagande beträffande ytterligare reformer, och att detta kommer att få ett starkt genomslag på hur Sydkoreas omstruktureringsansträngningar uppfattas politiskt i Europa.

⁵ Exportsubventioner för industriprodukter och "ett program för diversifiering av importen" genom vilket viss import från Japan förbjuds.

Det kommer fortfarande att dröja länge innan den sydkoreanska allmänheten har en lika öppen inställning till import och utländska investeringar som allmänheten i andra OECD-länder. EU bör hädanefter i nära samverkan med regeringen stödja dess uttalade målsättning att bekämpa ogrundade fördomar mot import och utländska företag, vilka myndigheterna medger skulle kunna undergräva satsningen på att locka utländska investeringar till landet. EU bör fortsätta att trycka på i det avseendet.

På de områden inom vilka de båda sidorna har olika uppfattning i handelspolitiska frågor kommer dessa att diskuteras bilateralt i en anda av samarbetsvilja. Världshandelsorganisationens tvistlösningsförfarande finns dessutom att tillgå om någon av parterna anser att de internationella handelsreglerna kränks. EU har i liknande fall tidigare visat sin vilja att hänvisa ärenden till WTO. Detta gäller fortfarande.

Som ansvarsmedveten deltagare i det internationella handelssystemet inser EU att handel bedrivs i båda riktningarna. Genom sitt motstånd mot protektionismen lever EU klart och tydligt upp till ASEM:s utfästelse om handel och investeringar. EU bidrar på så sätt till Sydkoreas ansträngningar att övervinna krisens verkningar. EU:s export till Sydkorea föll med 33 % på årsbasis under första kvartalet 1998 medan importen ökade med 36 %. Detta är uppseendeväckande siffror, men ändå inte förvånande med tanke på den våldsamma ekonomiska omskakning som låg bakom. Det är naturligtvis på sin plats med vaksamhet för att skydda mot illojala handelsmetoder. De kommer fortsatt att behandlas enligt antidumpnings- och antisubventionslagstiftning och inom ramen för förordningen om handelshinder. Dessa rättsakter är helt och hållet förenliga med WTO:s regler.

Krisens negativa effekter på handeln kommer att övervinnas snabbare om båda sidor vidtar handelsfrämjande åtgärder. På EU:s sida kommer kommissionen så snart tillfälle ges att börja förhandla med Sydkorea om ett balanserat avtal om ömsesidigt erkännande av bedömning av överensstämmelse enligt det befintliga mandatet från EU:s ministerråd. EU bör i detta syfte även positivt överväga andra ekonomiska samarbetsåtgärder på unionsnivå, såsom beskrivs i avsnitt 2.3.4.

2.3.3. En potentiell bundsförvant i strävandet efter en global liberalisering av handeln

Sydkoreas ekonomi är starkt beroende av utrikeshandeln. Därför har landet allt att vinna på att det multilaterala handelssystemet stärks. Detta gäller i lika hög grad efter krisen i Asien. En ytterligare liberalisering av handel och investeringar, åtföljd av öppna och förutsebara multilaterala regler, skulle bidra till att främja en framtida ekonomisk återhämtning.

Eftersom medlemmarna i Världshandelsorganisationen (WTO) är på väg att besluta vad de kommande handelssamtalen skall omfatta, har Sydkorea ett starkt intresse av agera vid EU:s sida för att samla stöd för en balanserad och allsidig handelsrunda. Därför är det positivt att Sydkorea formellt stöder tanken om en "tusenårsrunda" (Millennium Round). Det är av värde att den tanken sprids i Asien så att ett regionalt stöd kan etableras för en brett upplagd handelsagenda. Förberedelserna inför ASEM:s tredje toppmöte, som Sydkorea står som värd för år 2000, bör användas som en central plattform från vilken EU och Sydkorea kan slå ett slag för fördelarna, i synnerhet för Asien, med allsidiga förhandlingar. Dialogen och samarbetet om WTO-frågor bör stärkas och under det kommande året utgöra stommen i de bilaterala förbindelserna.

I en rad av på varandra följande multilaterala handelsförhandlingar har det visat sig att de övergripande fördelarna väger över i förhållande till de specifika medgivanden som enskilda deltagare har gjort. För att dra nytta av en ytterligare runda av liberalisering av handeln kommer Sydkorea således att behöva agera på olika områden, t.ex. vad gäller industritullar och även tjänster. Under andra omständigheter kan medgivanden av det slaget visa sig svåra att uppnå. Men Sydkorea ligger väl till för att tillsammans med EU spela en ledande roll i en ny WTO-runda, eftersom de ekonomiska förhållandena i landet under alla omständigheter synes kräva en ytterligare liberalisering av ekonomin. Dessutom är många av de frågor som kan komma att behandlas inom ramen för en "tusenårsrunda", t.ex. investeringar, konkurrens, underlättande av handel och andra områden där det kan krävas regleringar, av intresse för alla WTO:s medlemmar och handlar inte om att kommersiella fördelar skall bytas mot medgivanden.

T.o.m. innan de nya förhandlingarna har inletts har WTO:s verksamhetsområde utvidgats. På många av de nya områdena, t.ex. underlättande av handel, elektronisk handel och öppenhet i offentlig upphandling, har EU och Sydkorea betydande gemensamma intressen och dessa bör främjas genom ett förstärkt samarbete. Detta gäller även avtalet om informationsteknik (ITA). En nyligen genomförd undersökning om parternas tillämpning av internationella standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse inom IT-sektorn bör nu följas upp.

Sydkorea och EU har (tillsammans med Japan och Norge) ratificerat OECD-avtalet om varvsindustrin. Det kan dock inte träda i kraft, eftersom USA inte har ratificerat det. Inom den sektorn behövs emellertid internationella regler för att normala konkurrensvillkor skall kunna återupprättas, grundläggande likvärdiga villkor skall kunna fastställas och upptrappning av skadevållande prissättning och subventioner skall kunna undvikas. För att åstadkomma detta bör EU och Sydkorea samarbeta (med andra ledande varvsnationer) och söka finna ömsesidigt förmånliga lösningar. I sitt dokument med titeln "Politik beträffande varvsindustrin — framtidsmöjligheter" från april 1997⁶ hävdar kommissionen att ett genomförande av OECD-avtalet utan Förenta staterna "bör övervägas eftersom USA inte har någon stor varvsindustri för handelsfartyg". Kommissionen kommer inom en nära framtid att undersöka detta förhållningssätt och ta hänsyn till utvecklingen under senare tid, i synnerhet följderna av krisen i Asien. Vi bör också fortsätta att uppmuntra Förenta staterna (och andra varvsnationer) att ansluta sig till avtalet. Kommissionen kommer också att undersöka i vilken omfattning detta förhållningssätt skulle kunna kompletteras med andra handlingar för att uppmuntra en gynnsam konkurrens inom varvsindustrin.

2.3.4. Öka det bilaterala ekonomiska samarbetet

Förutsättningar

Som kommissionen påpekade i sitt meddelande om Asien från 1994 bygger EU:s ekonomiska samarbete med icke-medlemsländer på tanken om ömsesidig nytta. När det gäller Sydkorea har samarbete hittills skett exempelvis inom områdena vetenskap och teknik, standarder och certifiering och på tullområdet. Det har också förekommit sektorsvisa projekt inom t.ex. personbilsteknik och under senare tid inom miljöteknik. Av

⁶ SEK(97) 567 slutlig.

de ekonomiska och politiska skäl som angavs i inledningen till detta dokument, finns det nu på goda grunder anledning att aktivt gå vidare i det bilaterala ekonomiska samarbetet med Sydkorea. EU har ett klart intresse av att se över den nuvarande situationen.

Under senare år har EU avsatt betydande finansiella resurser för sina bilaterala förbindelser med länder i Asien, med Sydkorea som anmärkningsvärt undantag. Detta förhållande är inte normalt och en fortsättning ligger inte i EU:s intresse, särskilt inte just nu. Det samarbete som avses i ramavtalet är av det slag som vanligen förekommer i förbindelserna med industriländer (dvs. det bygger på ett ömsesidigt intresse, omfattar små belopp samt använder offentliga medel snarare än som en katalysator för samarbete mellan intresserade parter än för att finansiera hela projekt, osv.). Projekt av detta slag kommer att genomföras av kommissionen så snart som förslaget till rådets beslut om ingående av ett ramavtal har antagits av rådet.

Prioriteringarna för det ekonomiska samarbetet med Sydkorea skulle vara följande:

- Att bland företagen inom EU utveckla kunskaperna i det koreanska språket och om landets affärskultur (program för chefsutbildning och praktiktjänstgöring i företag).
- Att öka öppenheten i det koreanska regelverket (standarder, förfaranden för provning och certifiering).
- Att förbättra affärsklimatet i Sydkorea (investeringsregler, konkurslagstiftning och inrättande av ett informationskontor för europeiska företag).
- Att stödja en omstrukturering av den finansiella sektorn enligt marknadsekonomiska principer (en rättslig ram som inbegriper sundhetsregler och övervakningsrutiner, tekniskt bistånd till kreditanalys samt riskhantering).
- Att främja samarbete mellan europeiska och sydkoreanska företag (utsträckt tillämpning av Asia-Invest, ECIP och Europartnerskap till att omfatta Sydkorea).
- Att ge de sydkoreanska konsumenterna information om de sociala och ekonomiska fördelar som ömsesidig handel och ömsesidiga investeringar medför och på så sätt motverka misstron mot utländska företag och produkter.

Finansieringen av det föreslagna samarbetet med Sydkorea

Alla utgifter i samband med det ekonomiska samarbetet med Sydkorea bör inledningsvis finansieras inom de befintliga allmänna budgetanslag som öronmärkts för genomförandet av samarbetsavtal med icke-medlemsländer. Naturligtvis räcker inte anslaget för att täcka alla de ovannämnda potentiella samarbetsområdena, men på kort sikt borde det kunna vara möjligt att göra påtagliga framsteg på ett eller två prioriterade områden.

Andra samarbetsområden

Mot bakgrund av att Sydkorea svarar för utsläpp av stora mängder växthusgaser bör EU undersöka möjligheten av dess deltagande i de nuvarande internationella energisamarbetsprogrammen. Det skulle även gagna båda sidors gemensamma intressen. I sin egenskap av part i FN:s ramkonvention om klimatförändringar ägnar Sydkorea en betydande uppmärksamhet åt att minska utsläppen av växthusgaser. I synnerhet bör samarbete om åtgärder för en effektiv energianvändning, om utveckling av alternativa

energikällor med ingen eller låg föroreningsgrad och om minskning av avgasutsläpp från motorfordon ingå i en flexibel dagordning för miljösamarbete. I sin egenskap av parter i konventionen om klimatförändringar har EU och Sydkorea dessutom ett gemensamt intresse av att utveckla riktlinjer för samarbete till stöd för de övergripande syftena i detta sammanhang.

På tullområdet trädde ett avtal om tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd i kraft den 1 maj 1997. Detta avtal bidrar till att underlätta handeln och att bekämpa bedrägerier.

Trots den nuvarande krisen är Sydkorea fortfarande i världsklass på många områden inom informations- och kommunikationsteknik (IKT). Landets pågående omvandling till ett informationsinriktat samhälle har dessutom påskyndat införandet av ambitiösa tekniska utvecklingsprogram inom IKT. EU bör överväga att stärka dialogen med Sydkorea om olika politiska frågor med anknytning till informationssamhället.

3. Engagera en framväxande politisk medspelare i Asien

3.1. *En översikt över de politiska förbindelserna mellan EU och Sydkorea*

Under 1998 har den nya sydkoreanska regeringen ägnat de bilaterala förbindelserna med inflytelserika länder i Ostasien och med USA avsevärd uppmärksamhet. Sedan april 1998 har presidentbesök genomförts i Washington, Tokyo och Beijing. I synnerhet förbindelserna med Japan har märkbart förbättrats genom ett avtal mellan de båda ländernas regeringar om en omfattande gemensam handlingsplan och genom att en långvarig tvist på fiskeområdet fått en lösning. Denna aktiva diplomati tyder på att Sydkorea under dess nya ledarskap uppfattas som en alltmer betydelsefull regional och internationell partner.

Dessutom har spänningarna i förhållandet till Nordkorea och oron över Nordkoreas avsikter på kärnenergiområdet utgjort en mycket tydlig påminnelse om att läget på Korea-halvön är en angelägenhet för hela världen och inte bara för grannländerna och för de länder, t.ex. USA, som sedan länge har ett säkerhetsåtagande där.

Denna utveckling har gjort att de politiska frågorna relativt sett fått ökad betydelse i de bilaterala förbindelserna mellan EU och Sydkorea. Det är således inte förvånande att handeln inte längre ensam är dominerande i de bilaterala förbindelserna. Undertecknandet i oktober 1996 av ramavtalet om handel och samarbete åtföljdes av en gemensam förklaring om den politiska dialogen, vilket innebar att de befintliga kontakterna fick en mera formell status.

Den bilaterala dialogen har kompletterats med ASEM, inom vilket Sydkorea har spelat en ledande roll på den asiatiska sidan. Detta har utvecklats till ett väsentligt samtalsforum som har inneburit ett uppsving i de ekonomiska, politiska och kulturella förbindelserna mellan Europa och Asien.

3.2. *Den politiska utvecklingen på senare tid i Sydkorea och på Koreahalvön*

För endast något mer än tio år sedan lyckades Sydkorea införa demokrati, trots att landet under andra hälften av 1900-talet haft en traumatisk historia som har inneburit krig

mellan brödrafolk och ett utdraget militärstyre. Det civila samhällets fria institutioner har gradvis stärkts. Sedan demokratiseringen inleddes har ytterligare framsteg påvisats, bl.a. genom presidentvalet i december 1997 och genom att makten därefter för första gången sedan början av 1960-talet på fredlig väg övergick till oppositionen.

Förbindelserna mellan Syd- och Nordkorea försämrades vid mitten av 1990-talet efter en bedräglig ljusning i början av 1990-talet. De starka spänningarna under senare år har påmint om att det vapenstillestånd som infördes 1953 inte för all framtid kan tas för givet. Alltmedan utsikterna för en fredlig återförening förblir avlägsna, försöker Kim Dae-jung både bilateralt och internationellt att indraga Nordkorea i dialog och handel. Att Nordkorea engageras är enligt hans mening det bästa sättet att undvika oförutsebara yttre åtgärder eller ett inre politiskt eller ekonomiskt sammanbrott. Bägge dessa scenarier skulle få dramatiska negativa konsekvenser.

3.3. En uppdatering av de politiska förbindelserna med Sydkorea

3.3.1. Samverkan för att minska spänningarna på Koreahalvön

Förutsättningar

Det finns inga utsikter på kort sikt för att det instabila läget på Korea-halvön skulle förbättras. EU bör fortsätta det nära meningsutbytet med Seoul angående säkerhetsläget. Skälet är att Sydkorea är direkt berört och att landets politik är av avgörande betydelse för Nordkoreas uppträdande. Vid utformningen av sin politik gentemot Nordkorea bör EU sträva efter att stödja och främja den konstruktiva politik som förs av Seoul sedan början av 1998.

Ökad risk för instabilitet

Formellt har det rätt krigstillstånd sedan 1950-talet och Nordkoreas krigsmakt är bland de största i världen (1,1 miljoner man under vapen). I början av 1990-talet började Nordkoreas utifrån stödda kommandoekonomi att falla samman, eftersom den icke marknadsmässiga förmånshandeln med Sovjetunionen och Kina upphörde. BNP uppskattas ha minskat med över 50 % sedan 1992 (källa: UNDP). Nordkorea utlöste också en internationell kris under åren 1993-1994 genom att hota att dra sig ur den internationella ordningen för icke-spridning av kärnvapen samtidigt som det framkom bevis på att landet hade utvecklat ett kärnvapenprogram.

Under fyra år efter Kim Il-sungs död rådde formellt ett politiskt vakuum, men i september 1998 övergick makten till slut definitivt till hans son, Kim Jong-il. Det är ännu oklart vad denna förändring kommer att leda till.

Det internationella samfundets gensvar

USA och Sydkorea har reagerat på den ökande instabiliteten med tydliga avskräckningsåtgärder mot ett eventuellt militärt hot. Samtidigt har de gjort ökade insatser för att söka uppnå en varaktig fredsuppgörelse som skall ersätta vapenstilleståndet från 1953. Fyrpartssamtalen⁷ inleddes formellt i december 1997, men

⁷ De fyra parterna är Sydkorea, Nordkorea, USA och Kina - de i verkligheten främsta stridande parterna i Koreakriget 1950 - 1953.

de återkommande mötena har ägt rum med stora mellanrum och mycket små framsteg har gjorts. Dialogen mellan Syd- och Nordkorea avbröts 1994, återupptogs kortvarigt i april 1998 men har sedan dess avstannat.

Kärnvapenkrisen löstes i oktober 1994 genom ett ramavtal mellan USA och Nordkorea. Därefter upprättades Organisationen för energiutveckling på koreanska halvön (KEDO) i syfte att ersätta de nordkoreanska kärnreaktorerna (från vilka plutonium för kärnvapentillverkning lätt kan utvinnas) med två mera "spridningssäkra" reaktorer, vilka kommer att ställas under det Internationella atomenergiorganets (IAEA) övervakning. Till dess att den första reaktorn byggs skall KEDO årligen tillhandahålla 500 000 ton tung eldningsolja som tillfällig alternativ energikälla. KEDO:s verksamhet bidrar till och är beroende av att Nordkorea lever upp till sina avgörande icke-spridningsåtaganden från 1994.

Det internationella samfundet har även beviljat ett omfattande livsmedelsbistånd⁸ och annat humanitärt stöd till Nordkorea. Genom naturkatastrofer har livsmedelsbristen förvärrats men den grundläggande orsaken är strukturell.

EU:s roll för att bevara fred och stabilitet på Koreahalvön

EU har visat sitt engagemang för säkerheten i Ostasien genom att hitintills ha spelat en betydelsefull roll för att hjälpa till med att bevara fred och säkerhet på Korea-halvön.

De internationella ansträngningarna att lösa kärnvapenkrisen fick ett starkt politiskt stöd. 1997 gick EU (genom Euratom) formellt med i KEDO. 75 miljoner ecu⁹ har utlovats till KEDO för perioden fram till år 2000. Även om denna utfästelse innebär ett mindre bidrag än de totala långsiktiga utfästelser som Sydkorea, Japan och USA har gjort, är det ändå ett omfattande och varaktigt finansiellt bidrag till ett projekt av avgörande betydelse för internationell fred och säkerhet. EU stöder också fortlöpande Internationella atomenergiorganets (IAEA) verksamhet och åtaganden i Nordkorea.

Genom händelser som inträffat under senare tid har spridningsfrågornas avgörande betydelse understrukits, liksom det viktiga i att EU fortsätter att medverka i ansträngningarna att finna lösningar. EU:s deltagande i KEDO har hitintills bemötts positivt på högsta politiska nivå i USA, Japan och Sydkorea. Dessa partner hyser starka förhoppningar och önskemål om att EU skall fortsätta att stödja KEDO efter det att det nuvarande avtalet har löpt ut. Förutsatt att Nordkorea respekterar sina åtaganden om icke-spridning av kärnvapen, skulle det naturligtvis ligga i EU:s intresse att fortsätta att stödja KEDO efter år 2000 och EU bör inom kort överväga på vilka villkor och på vilken nivå detta skulle kunna ske.

EU har av rent humanitära skäl tillhandahållit medicinsk hjälp till Nordkorea. Även om regimen hindrar att det görs en objektiv bedömning av hur omfattande de humanitära behoven är, står det klart att problem av det slaget finns i Nordkorea. Strävan att i

⁸ Mellan 1995 och 1997 levererade FN:s världslivsmedelsprogram 637 000 ton utsäde, värt 207 miljoner US-dollar, till Nordkorea. I januari 1998 värdade man för perioden april 1998 - mars 1999 om 658 000 ton livsmedelsprodukter för bistånd till ett värde av 378 miljoner US-dollar.

⁹ Av vilka 5 miljoner ecu för en gemensam åtgärd inom ramen för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

ordnade former och på ett effektivt sätt tillhandahålla medicinsk hjälp av humanitära skäl har hämmats på grund av att det bl.a. varit svårt att nå ut till de behövande. Ett antal icke-statliga sjukvårdsorganisationer har nyligen lämnat landet med hänvisning till dessa problem.

EU är dessutom en av de främsta givarna av livsmedelsbistånd, men till skillnad från andra bidragsgivare försöker man åtgärda orsakerna bakom livsmedelsbristen. EU:s biståndspaket på 30 miljoner ecu för 1998, som omfattar tekniskt stöd, pilotprojekt och villkorat bistånd till jordbrukssektorn, liksom traditionellt livsmedelsbistånd, är ett uttryck för insikten att enbart livsmedelshjälp i bästa fall bara på kort sikt kan lösa Nordkoreas problem.

Problemen är allvarliga. De naturkatastrofer som inträffade 1995, 1996 och 1997 förvärrade de strukturella brister som redan fanns. Däremot förefaller klimatförhållandena för närvarande att inte i någon större utsträckning ha påverkat 1998 års skörd negativt. Ohållbara jordbruksmetoder och i synnerhet det faktum att den ekonomiska politiken misslyckats innebär dock att Nordkorea på medellång sikt inte kommer att kunna försörja sin befolkning med livsmedel. Varje framtida stöd från EU bör därför inriktas på att söka få till stånd policyförändringar i Nordkorea. Så länge myndigheterna medger att sådana åtgärder behövs och de gör något åt det, skulle det principiellt sett vara berättigat för EU att parallellt genomföra målinriktade åtgärder för livsmedelsbistånd och tryggad livsmedelsförsörjning. En annan viktig förutsättning skulle vara att normala internationellt godtagna rutiner för tillhandahållande av bistånd (övervakningsvillkor, tillträde till förmånstagarna osv.) respekteras.

Parallellt med dessa åtgärder för att minska spänningarna fortsätter EU att ihärdigt stödja fyrpartssamtalen och dialogen mellan Syd- och Nordkorea. I överensstämmelse med denna grundläggande politik och med den "öppningspolitik" som Sydkorea har inlett under ledning av president Kim Dae-jung sedan han valdes, bör EU se positivt på ansträngningarna att främja Nordkoreas politiska och ekonomiska medverkan inom det internationella samfundet genom deltagande i regionala säkerhetsorgan (t.ex. ASEAN Regional Forum) och i internationella finansieringsorgan.

Därutöver skulle EU principiellt sett kunna överväga andra konkreta åtgärder för att främja Nordkoreas medverkan på det internationella planet. Det skulle exempelvis kunna ske i form av bilaterala åtgärder från EU:s sida till stöd för att Nordkorea i högre grad integreras ekonomiskt i det internationella samfundet. Sådana åtgärder skulle förmodligen även förbättra samarbetsklimatet på Korea-halvön. Om det i framtiden skulle ske framsteg på vissa områden, bör EU inte ställa sig främmande inför att t.ex. bevilja Nordkorea autonoma handelsmedgivanden eller ge utvecklingsbistånd. Med ett sådant gensvar skulle EU ge en signal till Nordkorea om att större ömsesidiga fördelar kan uppnås genom ett verkligt konstruktivt samarbete med det internationella samfundet än genom konfrontation.

Tiden är emellertid inte mogen för detta under de förhållanden som nu råder. Oron kvarstår beträffande Nordkoreas export av robotvapen till instabila områden och det kommer oroande rapporter om allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna, vilka de oberoende observatörerna hindras från att kontrollera. Om Nordkorea visade vilja att på ett mera konstruktivt sätt samarbeta med IAEA, skulle det betyda mycket för att bevisa att Nordkorea kan betraktas som en ansvarsfull medlem av det internationella samfundet. Det måste också klarläggas vad den misstänkta underjordiska anläggningen i

Kumchangni är avsedd för. Slutligen vore det också betydelsefullt om landet visade större flexibilitet i förbindelserna med Sydkorea och i fyrpartssamtalen.

EU har nyligen beslutat inleda en försiktig politisk dialog på tjänstemannanivå med Pyongyang. Detta innebär ett stöd till ansträngningarna att engagera Nordkorea på det internationella planet och kommer att utnyttjas som påtryckning för att framsteg skall åstadkommas i fyrpartsdialogen och i dialogen mellan Syd- och Nordkorea. Varje form av dialog med Nordkorea kommer även att omfatta andra för EU angelägna områden, t.ex. de mänskliga rättigheterna och icke-spridningen av kärnvapen.

3.3.2. En av de drivande krafterna i närmandet mellan EU och Asien

I uttalanden av presidenten under senare tid understryks de möjligheter till gemensamt tänkande som nu föreligger mellan EU och Sydkorea. Detta är ett stort steg framåt. Under sina första besök utomlands har president Kim Dae-jung hänvisat till det nära sambandet mellan politisk frihet och bestående ekonomiskt välstånd och betonat att det finns ett ömsesidigt beroende mellan en framgångsrik marknadsekonomi och liberal demokrati. Regeringens kampanj för att skapa större öppenhet och insyn i ekonomin bör ses mot bakgrund av uttalanden av det slaget; den ekonomiska reformen i Sydkorea förefaller nämligen vara ett led i ett mera omfattande politiskt projekt för att stärka demokratin i landet.

Dessa ståndpunkter från den sydkoreanska regeringens sida överensstämmer med de målsättningar som EU för fram i sin gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik¹⁰ och en konstruktiv dialog pågår numera mellan de båda sidorna. De årliga ministermötena och genomgångarna mellan högre tjänstemän bör fortsätta. Det skulle dock finnas utrymme för ett stärkande av den politiska dialogen genom ett första toppmöte på högsta nivå i anslutning till det tredje Asien-Europa-mötet som kommer att äga rum i Seoul i oktober år 2000. Detta skulle utgöra ett kraftfullt och i högsta grad synligt tecken på att EU stöder den politik som förs av president Kim Dae-jung och hans anhängare.

Koreahalvön kommer att förbli det centrala temat i den bilaterala politiska dialogen. Därutöver skulle båda sidor ha intresse av att gå igenom andra regionala frågor som rör Asien och Europa liksom horisontella säkerhetsfrågor, t.ex. icke-spridning av kärnvapen och vapenkontroll. Frågan om de mänskliga rättigheterna skulle också vara ett viktigt ämne för den politiska dialogen och samarbetet för vilket det skulle kunna finnas en gemensam grund. Kommissionen noterar att, även om Sydkorea i många avseenden har bättre sig väsentligt sedan militärregimen upphörde, finns det fortfarande anledning till oro på följande områden:

- Landets säkerhetslagar är vagt formulerade och det finns därför en potentiell risk för att de missbrukas av myndigheterna. Exempelvis kan företeelser som att "gynna" eller "prisa" den nordkoreanska regeringen leda till fängelse.

¹⁰ I målen för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik ingår att skydda unionens gemensamma värden, grundläggande intressen och oavhängighet, att utveckla och befästa demokratin och rättsstatsprincipen samt respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt att bevara freden och stärka den internationella säkerheten.

- Trots en omfattande amnesti den 15 augusti 1998 finns det fortfarande minst 17 långtidsdömda fångar som hållits fängslade i 28 år eller mer för allvarigare kränkningar av de nationella säkerhetslagarna, trots att de numera utgör ett rimligtvis begränsat hot mot den nationella säkerheten.
- Trots att avsevärda förbättringar skett under senare tid, saknas fortfarande Internationella arbetsorganisationens centrala konventioner i den sydkoreanska arbetsrätten.
- Även om dödsstraffet inte har tillämpats sedan Kim Dae-jung tillträdde, finns det kvar i lagstiftningen och under 1997 avrättades 23 fångar.

President Kim Dae-jung har tidigare suttit fängslad av politiska skäl och försvarade under militärregimen tappert de mänskliga rättigheterna. Det är därför rimligt att det internationella samfundet har stora förväntningar på att han, nu när han har makten, skall åstadkomma ytterligare förbättringar på detta område

Vid sidan av den politiska dialogen definieras de bilaterala förbindelserna i det ramavtal om handel och samarbete som undertecknades i oktober 1996. Dessa bilaterala förbindelser är av historisk betydelse som bör innebära att affärs- och investeringsklimatet förbättras och att ett omfattande samarbete med Sydkorea kan ta fart. Genom avtalet är båda sidor förpliktigade att verka för förbättrade tillträdesvillkor till deras respektive marknader (inbegripet tjänstemarknaden). Det finns särskilda bestämmelser på en lång rad områden, bl.a. i fråga om sjötransporter, varvsindustri, immateriella rättigheter, tekniska regler, narkotikafrågor och penningtvätt. Nu behövs det ytterligare insatser från EU:s sida för att ratificeringsförfarandet skall kunna fullbordas. På så sätt skulle förbindelserna få en formell prägel och ett institutionellt maskineri, bestående av kommissionen, medlemsstaterna och de sydkoreanska myndigheterna, skulle upprättas i syfte att överblicka alla dess delar.

EU och Sydkorea har ett nära och effektivt samarbete inom den spirande ASEM-processen. Sedan den inleddes har Sydkorea spelat en ledande roll på den asiatiska sidan, exempelvis genom att landet har bidragit till att skapa samförstånd kring tanken på att en meningsfull politisk dialog upprättas inom ramen för ASEM.

Sydkorea lär fortsätta att spela denna roll, eftersom landet skall stå som värd för det tredje Asien-Europa-mötet i Seoul år 2000 och redan tillhör samordnarna på den asiatiska sidan. Sydkorea kan därför komma att få en nyckelposition när deltagarna i ASEM ställs inför olika utmaningar framöver. Däribland kan nämnas genomförandet av det arbetsprogram som man kom överens om vid det andra toppmötet i London i april 1998, i synnerhet handlingsplanen för underlättande av handel (Trade Facilitation Action Plan, TFAP) och handlingsplanen för främjande av investeringar (Investment Promotion Action Plan, IPAP). En annan prioritering kommer att vara att föra den politiska dialogen vidare inom ASEM.

Sedan december 1995 har Sydkorea haft status som samarbetspartner inom organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), vilket har gjort att Sydkorea har kunnat få kännedom om OSSE:s värderingar och åtaganden. I det arbete som nu pågår beträffande den europeiska säkerhetsstadgan betonas den regionala dimensionen, vilket eventuellt skulle kunna öppna vägen för ett närmare samarbete mellan OSSE och ASEAN Regional Forum. Sydkorea och Japan, dvs. den andra asiatiska

samarbetspartnern, skulle kunna förväntas spela en ledande roll i det sammanhanget. Därigenom skulle den politiska dialogen mellan EU och Sydkorea ges ytterligare en, multinationell, dimension.

4. Slutsatser och en sammanfattning av rekommendationerna

Den ekonomiska och den politiska betydelsen av förbindelserna mellan EU och Sydkorea är uppenbar. Det är också uppenbart att det finns särskilda anledningar att just nu försöka stärka dessa förbindelser. Kommissionen gör därför följande rekommendationer:

EKONOMISKA REKOMMENDATIONER

Stöd till reform- och återhämtningsprocessen i Sydkorea

EU har gett ett betydande bidrag till stabiliseringen sedan finanskrisen inleddes. EU bör fortsätta att ge ett fast politiskt stöd till omstruktureringen.

Med Europas och Sydkoreas bästa för ögonen bör EU fortsätta att rikta bestämd men konstruktiv kritik i den mån takten eller omfattningen av reformarbetet är otillräcklig. Det är särskilt nödvändigt att se till att bankväsendet tillämpar marknadsprinciper och undviker olönsamma investeringar.

EU bör fortsätta att vaka över att Sydkorea respekterar de villkor som är förknippade med det internationella finansiella stödet. Dessa medel får inte vare sig direkt eller indirekt leda till industrisubventioner, så att den omstrukturering eller de kapacitetsnedskärningar som är nödvändiga försenas. Inga sådana former av interventionism skulle vara politiskt eller ekonomiskt godtagbara för EU.

Förbättrat marknadstillträde i båda parterns intresse

EU bör fortsätta att med kraft driva på för att handelshindren avskaffas. Genom dessa hindras ansträngningarna att åter bygga upp styrkan i den sydkoreanska ekonomin och förvägras de europeiska företagen affärsmöjligheter. Det bör klargöras att framsteg på detta område kommer att vara en väsentlig förutsättning för att förbindelserna över huvud taget skall kunna förbättras.

Det bör läggas särskild vikt vid att de alltför tungrodda regler som fortsätter att hämma den ekonomiska verksamheten i Sydkorea avskaffas eller förenklas.

Det är långt kvar innan den sydkoreanska allmänheten blir lika välvilligt inställd till import och utländska investeringar som allmänheten inom EU. Man bör fortsätta att trycka på så att regeringen fortsätter sina ansträngningar att bekämpa ogrundade fördomar mot import och utländska företag. Dessa ansträngningar bör stödjas.

Illojala handelsmetoder kommer att fortsätta att åtgärdas enligt EU:s antidumpnings- och antisubventionslagstiftning och inom ramen för förordningen om handelshinder, vilka helt och hållet överensstämmer med WTO:s regler.

Andra åtgärder behövs för att främja ömsesidig handel. I synnerhet kommer kommissionen att vid första bästa tillfälle inleda förhandlingar med Sydkorea om ett avtal om ömsesidigt erkännande enligt det befintliga mandatet från EU:s ministerråd.

En potentiell bundsförvant i strävandet efter en global liberalisering av handeln

EU bör samverka med Sydkorea i syfte att landets engagemang för en ny runda med omfattande handelsförhandlingar skall upprätthållas och ytterligare stöd runtom i världen för en sådan runda värvas.

I det sammanhanget bör EU nära samråda med Sydkorea om de områden, på vilka landet behöver göra framsteg i de framtida förhandlingarna, t.ex. vad gäller industritullar och tjänster.

De båda sidorna bör samarbeta på de nya områden som håller på att utredas inom WTO, såsom underlättande av handel, investeringar, konkurrens och elektronisk handel.

Så länge USA inte har ratificerat OECD-avtalet om varvsindustrin, bör de båda sidorna tillsammans med andra större varvsnationer försöka att på grundval av de huvudsakliga bestämmelserna i avtalet återupprätta normala konkurrensvillkor inom sektorn.

Öka det bilaterala ekonomiska samarbetet

EU bör öka det bilaterala ekonomiska samarbetet genom att utsträcka EU:s nuvarande ekonomiska samarbete med andra länder i Asien till att omfatta Sydkorea. Ett utbildningsprogram för chefer om Sydkorea bör vara hörnstenen i samarbetet.

Det samarbete som avses i ramavtalet är av det slag som vanligen förekommer i förbindelserna med industriländer (dvs. det bygger på ett ömsesidigt intresse, omfattar små belopp samt använder offentliga medel snarare än en katalysator för samarbete mellan intresserade parter än för att finansiera hela projekt, osv.). Projekt av detta slag kommer att genomföras av kommissionen så snart som förslaget till rådets beslut om ingående av ett ramavtal har antagits av rådet.

Eftersom det uttryckligen finns ett ömsesidigt intresse för det, bör Sydkorea engageras ytterligare i utvecklingen rörande det globala informationssamhället, inbegripet utvecklingen inom elektronisk handel.

Eftersom Sydkorea släpper ut stora mängder växthusgaser, bör EU överväga att låta landet omfattas av dess nuvarande internationella samarbetsprogram på energiområdet.

POLITISKA REKOMMENDATIONER

Samverkan för att minska spänningarna på Korea-halvön

EU bör fortsätta sitt sedan länge etablerade stöd till fyrpartssamtalen och dialogen mellan Syd- och Nordkorea i syfte att främja fred och försoning på Korea-halvön.

EU bör fortsätta att stödja ansträngningarna för att åtgärda orsakerna bakom livsmedelsbristen i Nordkorea.

EU bör också fortsätta sitt konkreta engagemang i arbetet inom KEDO, förutsatt att Nordkorea respekterar sina löften om icke-spridning av kärnvapen. Grundvalen för EU:s fortsatta deltagande i KEDO efter år 2000 bör övervägas.

EU bör främja att Nordkorea medverkar i det internationella samfundet och att landet gradvis blir mera öppet och anpassat till omvärlden.

EU bör inleda ett omsorgsfullt program för att utveckla politiska kontakter med Nordkorea till stöd för fyrpartssamtalen och dialogen mellan Syd- och Nordkorea. Dessa kontakter bör även utnyttjas för att föra fram andra för EU angelägna frågor i förhållandet till Nordkorea (bl.a. icke-spridning av kärnvapen och de mänskliga rättigheterna).

En av de drivande krafterna i närmandet mellan EU och Asien

Alla de som är inblandade i ratificeringsförfarandet beträffande det viktiga ramavtalet om handel och samarbete bör intensifiera sina ansträngningar så att avtalet snarast möjligt kan träda i kraft.

Det nuvarande nära samarbetet inom ASEM bör stärkas under tiden fram till det tredje ASEM-toppmötet som Sydkorea kommer att stå som värd för år 2000.

Den bilaterala dialogen mellan EU och Sydkorea bör stärkas, bl.a. genom att ett toppmöte genomförs i anslutning till ASEM III-mötet i Seoul (i oktober år 2000).

Den politiska dialogen bör särskilt inriktas på Korea-halvön, där de ömsesidiga intressena är som starkast, men även på regionala förhållanden i Europa och Asien samt på horisontella säkerhetsfrågor (t.ex. vapenkontroll och icke-spridning av kärnvapen).

Dialogen bör även omfatta de mänskliga rättigheterna, ett område på vilket Sydkorea har gjort betydande framsteg i många avseenden men som fortfarande ger anledning till viss oro (bl.a. de nationella säkerhetslagarna, dödsstraffet och den omständigheten att Internationella arbetsorganisationens centrala konventioner inte har ratificerats).

FINANSIERINGSÖVERSIKT

1. Åtgärdens beteckning

Meddelande: Europeiska unionens politik gentemot Republiken Korea.

2. Berörda budgetposter

B7-6601 Samarbetsavtal med tredje land.

3. Rättslig grund

Det samarbete som avses i ramavtalet är av det slag som vanligen förekommer i förbindelserna med industriländer (dvs. det bygger på ett ömsesidigt intresse, omfattar små belopp samt använder offentliga medel snarare än en katalysator för samarbete mellan intresserade parter än för att finansiera hela projekt, osv.). Projekt av detta slag kommer att genomföras av kommissionen så snart som förslaget till rådets beslut om ingående av ett ramavtal har antagits av rådet.

4. Beskrivning av åtgärden

4.1 Allmänt mål

I meddelandet föreslås en uppdatering av Europeiska unionens ekonomiska och politiska förbindelser med Republiken Korea (Sydkorea) för att det skall kunna tas hänsyn till de ändrade omständigheterna efter finanskrisen och det nyligen genomförda presidentvalet.

Mot den bakgrunden föreslås det att gemenskapens ekonomiska samarbete med Republiken Korea förstärks i syfte att främja parternas ömsesidiga intressen.

Under förutsättning att medel ställs till förfogande och efter vederbörligt samråd med de berörda parterna skulle målsättningarna för det ekonomiska samarbete som beskrivs i meddelandet kunna uppnås genom ett antal olika projekt i syfte att främja några eller alla följande områden:

- Att bland företagen inom EU utveckla kunskaperna i det koreanska språket och om landets affärskultur (program för chefsutbildning och praktiktjänstgöring i företagen).
- Att öka öppenheten i det koreanska regelverket (standarder, provnings- och certifieringsförfaranden).
- Att förbättra affärsklimatet i Sydkorea (investeringsregler, konkurslagstiftning, inrättande av ett informationskontor för europeiska företag).
- Att stödja omstruktureringen av den finansiella sektorn enligt marknadsekonomiska principer (en rättslig ram som inbegriper reglering av sundhetsnormer och övervakningsrutiner, tekniskt bistånd till kreditanalys, riskhantering).
- Att främja samarbete mellan europeiska och sydkoreanska företag (utsträckt tillämpning av Asia-Invest, ECIP och Europartnerskap till att omfatta Sydkorea).

- Att ge de sydkoreanska konsumenterna information om de sociala och ekonomiska fördelar som ömsesidig handel och ömsesidiga investeringar medför och på så sätt motverka misstron mot utländska företag och produkter.

4.2 Period som omfattas av åtgärden och bestämmelser om förnyelse eller förlängning

Tills vidare

5. Klassificering av utgifter och inkomster

5.1 Obligatoriska / Icke-obligatoriska utgifter

Icke-obligatoriska utgifter

5.2 Differentierade anslag / Icke-differentierade anslag

Differentierade anslag

5.3 Typ av inkomster som avses

Ej tillämplig

6. Typ av utgifter och inkomster

De mål för det ekonomiska samarbetet som beskrivs i meddelandet skulle huvudsakligen förverkligas med hjälp av upphandling av tjänster genom därför avsedda anbudsförfaranden i överensstämmelse med gemenskapsrätten och kommissionens interna förfaranden. Bidrag kan även beviljas till stöd för särskilda åtgärder med lämplig samfinansiering från andra källor.

7. Budgetkonsekvenser

7.1 Metod för att beräkna åtgärdens totala kostnad (samband mellan de enskilda kostnaderna och den totala kostnaden)

Den beräknade kostnaden för det centrala projektet i det bilaterala ekonomiska samarbetet, utbildningsprogrammet för chefer om Korea, grundar sig på en genomförbarhetsstudie som utförts av "Deloitte & Touche" och lades fram för kommissionen i juni 1997. Siffran 1,0 -1,5 miljon ecu per år ligger i undre kanten av det intervall som rekommenderats av konsultfirman (minst 1,5 miljoner ecu per år). Anledningen till att den första siffran är lägre är att kommissionen har utpekat vissa kostnadsnedskärningar i inledningsskedet. Om programmet blir framgångsrikt, bör antalet deltagare så småningom utökas utöver den inledningsvis låga nivån (2 x 8 deltagare per år), vilket innebär att kostnaden ökar till ca. 1,5 miljoner ecu per år.

De uppskattade kostnaderna för de andra projekt som föreslås bygger på kommissionens erfarenheter av sektorsvisa program för tekniskt stöd och av affärssamarbete med andra länder i Asien.

Några av dessa program (omstrukturering av den finansiella sektorn, affärsklimat) förväntas bli tidsbegränsade eller åtminstone gradvis mindre kostnadskrävande, om

programmen blir framgångsrika. Inledningen av vissa program skjuts upp till år 2001 eller år 2002 inför utsikten att det troligtvis fastställs ett tak för de tillgängliga anslagen.

7.2 Kostnadernas fördelning

Åtagandebemyndiganden i miljoner ecu
(i löpande priser)

Fördelning	2000	2001	2002	2003	2004	2005 och därefter	Totalt
Utveckling av kunskaperna i det koreanska språket och om landets affärskultur	1,0	1,0	1,0	1,5	1,5	1,5	7,5
Ökad insyn i det koreanska regelverket	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Förbättring av affärsklimatet i Korea	0	0	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
Stöd till omstruktureringen av den finansiella sektorn enligt marknadsekonomiska principer	0	0,5	0,5	0	0	0	1,0
Främjande av samarbetet mellan företag inom EU och i Korea	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0
Information till de koreanska konsumenterna om fördelarna med ömsesidig handel	0	0	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
Totalt	1,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	15,0

7.3 Driftskostnader för studier, experter, osv. som omfattas av del B i budgeten

Åtagandebemyndiganden i miljoner ecu (i löpande priser)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005 och därefter	Totalt
- Studier	0	0,1	0,1	0	0	0	0,2
- Expertmöten	0	0	0	0	0	0	0
- Konferenser och kongresser	0	0,2	0,2	0	0	0	0,6
- Information och publikationer	0,2	0	0	0,3	0,3	0,3	1,1
Totalt	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,7

7.4 Tidsplan för åtagande- och betalningsbemyndiganden

i miljoner ecu

	2000	2001	2002	2003	2004	2005 och därefter	Totalt
Åtagande-bemyndiganden	1,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	15,0
Betalnings-bemyndiganden							
År 2000	0,5	0	0	0	0	0	0,5
2001	0,5	0,5	0	0	0	0	1,0
2002	0	1,0	1,0	0	0	0	2,0
2003	0	0,5	1,5	1,	0	0	3,0
2004	0	0	0,5	1,5	1,0	0	3,0
2005 och därefter	0	0	0	0,5	2,0	3,	5,5
Totalt	1,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	15

8. Bestämmelser om bedrägeribekämpning

Innan det sker någon utbetalning skall åtgärderna noggrant granskas av kommissionens enheter. Denna kontroll skall omfatta alla avtalsrättsliga skyldigheter och principerna om sparsamhet och god finansiell förvaltning skall beaktas. Enligt vissa avtal kan det också komma att krävas att räkenskaperna skall överlämnas sedan dessa bestyrkts av revisorer som utnämnts av ledningsorganet för den yrkessammanslutning som har beviljats bidraget.

9. Analys av kostnadseffektivitet

9.1 Särskilda och kvantifierbara mål. Målgrupp

- I syfte att bland företagen inom EU utveckla kunskaperna i det koreanska språket och om landets affärskultur skulle program för chefsutbildning kunna fastställas. Man bör också överväga att utvidga den praktiktjänstgöring i företag som för närvarande förekommer i vissa andra länder i Asien till att omfatta Korea. Målgruppen för dessa åtgärder är EU-baserade företag som är intresserade av att exportera till eller investera i Korea
- I syfte att öka öppenheten i det koreanska regelverket skulle tekniskt stöd kunna ges till de myndigheter i Korea som har ansvar för standarder och för provnings- och certifieringsförfaranden.
- I syfte att förbättra affärsklimatet i Sydkorea skulle tekniskt stöd kunna ges beträffande investeringsreglerna och konkurslagstiftningen. Den koreanska förvaltningen skulle vara målgrupp för sådana åtgärder. Dessutom skulle ett informationskontor för europeiska företag kunna inrättas. Europeiska företag med verksamhet i Korea skulle vara målgrupp för den särskilda åtgärden.
- I syfte att stödja omstruktureringen av den finansiella sektorn enligt marknadsekonomiska principer skulle tekniskt stöd kunna ges beträffande den rättsliga ramen för regleringen av bankväsendet (målgrupp: myndigheten med ansvar för tillsyn inom finanssektorn) och beträffande kreditanalys, riskhantering, osv.
- I syfte att främja samarbete mellan europeiska och sydkoreanska företag skulle Asia-Invest, ECIP och Europartnerskap kunna utsträckas till att omfatta Sydkorea (målgrupp: europeiska företag intresserade av att bedriva affärsverksamhet i Sydkorea samt deras sydkoreanska partnerföretag).
- I syfte att motverka misstron mot utländska produkter och konsumenter skulle informationskampanjer kunna genomföras för att ge de sydkoreanska konsumenterna information om de sociala och ekonomiska fördelar som Korea kan få av ömsesidig handel och ömsesidiga investeringar. Målgrupp skulle vara de sydkoreanska konsumenterna.

9.2 Skäl för åtgärden

Europeiska unionen är inte i lika hög grad närvarande i Sydkorea (i fråga om handelsflöden och investeringsbestånd) som USA och Japan. Med tanke på den sydkoreanska marknadens tillväxtpotential på medellång och lång sikt och dess sannolika betydelse i framtiden som regional medelpunkt i

Ostasien hotar de nuvarande förhållandena att negativt påverka Europeiska unionens framtida välbefinnande.

Ekonomiska samarbetsåtgärder som på bästa sätt tjänar båda sidors intressen förefaller vara det bästa sättet att se till att Europeiska unionen blir mera konkret närvarande i Sydkorea. Även om ekonomiskt samarbete på medlemsstatsnivå naturligtvis bör uppmuntras, är det vissa av de ovan beskrivna åtgärderna som, beroende på förväntade skalfördelar eller på grund av de samverkans effekter som skulle uppnås genom åtgärder på EU-nivå, bör genomföras med hjälp av gemenskapsinstrument.

Genom ett framgångsrikt genomförande av de utpekade åtgärderna inom det ekonomiska samarbetet bör de ekonomiska banden mellan EU och Sydkorea kunna befästas, i synnerhet genom ökad handel och ökade investeringsflöden. Även om man genom utvecklingen av dessa flöden kommer att få en konkret antydning om huruvida de ekonomiska samarbetsåtgärder som föreslås i meddelandet har varit framgångsrika eller inte, kommer dessa att påverkas av andra faktorer (t.ex. den makroekonomiska utvecklingen i Sydkorea, inom EU och hos andra ledande handelspartner).

9.3 Uppföljning och utvärdering av åtgärden

Bestämmelser om kontroll (överlämnande av rapporter osv.) skall ingå i alla avtal och kontrakt som ingås mellan kommissionen och uppdragstagare, stödmottagare osv. Under projektens genomförande skall en nära kontakt upprätthållas med de ansvariga sammanslutningarna. Som regel deltar en företrädare för kommissionen i viktiga begivenheter inom ramen för sådana samarbetsprojekten för att säkerställa att åtgärderna genomförs i enlighet med villkoren i det avtal som ingåtts.

Särskilda resultatindikatorer kommer att utarbetas för de enskilda projekten och skulle exempelvis kunna omfatta följande:

- Antalet affärsverksamma inom EU som tillägnar sig kunskaper i det koreanska språket och om den koreanska affärskulturen genom att delta i program för chefsutbildning om Korea och praktiktjänstgöring i företag.
- När det gäller tekniska stödåtgärder (beträffande regelverk, affärsklimat, den finansiella sektorn) skulle indikatorerna vara konkreta förbättringar i Sydkoreas förvaltningsstruktur, vilka skulle leda till förbättringar i lagstiftningen.
- När det gäller den affärsfrämjande verksamheten skulle indikatorerna kunna utgöras av hur många europeiska och sydkoreanska företag som deltar och, i förekommande fall, hur många samarbetsavtal som detta leder till.

Uppföljningsbestämmelser som grundar sig på sådana indikatorer kommer systematiskt att tas med som en integrerad del av utformningen av projekten. Fleråriga projekt kommer att, i den mån det behövs, anpassas för att det skall kunna tas hänsyn till resultatet av dessa uppföljningsåtgärder.

10. Administrativa utgifter (avsnitt III del A i budgeten)

Den faktiska avsättningen av nödvändiga administrativa medel kommer att baseras på kommissionens årliga beslut om fördelning av medel, med hänsyn till vilket antal tjänster och vilka ytterligare medel som beviljas av den budgetansvariga myndigheten.

10.1 Konsekvenser för antalet tjänster

Typ av tjänster		Erforderlig personal för att förvalta åtgärden		varav		period
		Fasta tjänster	Tillfälliga tjänster	Befintliga tjänster berört eller enhet	Ytterligare inom GD berörd tjänster	
Fast anställda eller tillfälligt anställda	A	1		1		obegränsat
	B	0.25		0.25		
	C	1		1		
Andra tjänster (END: budgetpost A7-003)			1	1		
Totalt		2.25	1	3.25		

10.2 Total budgetkonsekvens av [ytterligare] personal*

	Belopp	Beräkningsmetod
Fast anställda	243 000	2.25 x 108.000 x 1
Tillfällig personal		
Övriga resurser (budgetpost A7-003))	37 000	
Totalt	280 000	

* Befintliga resurser för att förvalta åtgärden (beräkningen grundad på avdelningarna A1, A2, A4, A5 och A7) - ingen ytterligare personal krävs.

10.3 Ökning av andra administrativa utgifter till följd av åtgärden**

Budget-rubrik	Berört GD	Belopp	Beräkningsmetod
A-02410-11-09	GD IX	12 392 ecu	En del av de nödvändiga kontakterna med de sydkoreanska myndigheterna kommer, i den mån det går, att ske i form av videokonferenser. För länderna i Ostasien kostar detta ca. 8 400 BEF/tim för varje ledning. Tre ledningar krävs för en länk av god kvalitet. Ca 20 timmars samtal i denna form per år kan komma att genomföras, vilket innebär en total kostnad av 504 000 BEF. Omräkningen grundar sig på den officiella växlingskursen 1 ecu = 40, 6725 BEF.
A7010	GD I	24 880 ecu	Antalet ytterligare tjänsteresor (14) multiplicerat med den genomsnittliga kostnaden för en tjänsteresa till Seoul, Sydkorea (111 507 BEF i resekostnader och 7 500 BEF i dagtraktamente, vilket ger totalt 126 507 BEF för en tvådagars tjänsteresa. Enligt den officiella växelkursen 1 ecu = 40,6725 BEF motsvarar ovanstående belopp 3 110 ecu per tjänsteresa). Det totala antalet tjänsteresor (14) inbegriper tjänsteresor från GD I (8), GD III (4) och GD VI (2).
	GD III	12 440 ecu	
	GD VI	6 220 ecu	
Totalt		55 932 ecu	

** Medel kommer att tas från de berörda enheternas befintliga anslag.

ISSN 1024-4506

KOM(98) 714 slutlig

DOKUMENT

SV

11 06 10 02

Katalognummer : CB-CO-98-761-SV-C

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer
L-2985 Luxemburg